

نقش مشاورین فنی در توسعه و احیاء باغات انگور یاقوتی در منطقه سیستان

کوروش روستا^۱، ابوالفضل ایروانی^۲، سید محمد رضا موسوی مهاجر^۳

^۱استادیار/دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند، ^۲مربی/دانشگاه جامع علمی کاربردی، مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان
جنوبی، مدیر جهاد کشاورزی شهرستان زهک

A.iravani@itvhe.ac.ir

به دلیل خشکسالی و نوسانات جریان آب رودخانه هیرمند که تنها شریان حیاتی آب منطقه می باشد، درصد زیادی از باغات انگور یاقوتی از بین رفته است. لذا مدیران توسعه کشاورزی با استفاده از مشاورین فنی کشاورزی اقدام به احیاء و توسعه باغات انگور می کنند. مشاورین فنی با رهیافت های مختلف اقداماتی در زمینه احیاء باغات انگور انجام داده اند. هدف از تحقیق بررسی سهم مشاورین فنی کشاورزی در احیاء باغات انگور یاقوتی و تأثیر گذاری نقش های مختلف استفاده شده توسط مشاورین صورت گرفته است. پژوهش از نوع توصیفی- همبستگی می باشد به روش پیمایش صورت گرفته است. جامعه آماری ۵۵۰ نفر از کشاورزان و باغداران هستند. از این بین با استفاده از فرمول کوکران ۱۷۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسشنامه بود که روایی آن توسط پانل متخصصان تأیید شد و بر اساس ضریب آلفای کرونباخ کل (۰.۷۶)، پایایی آن در حد مطلوب ارزیابی شد. یافته های توصیفی تحقیق نشان داد باغداران از بین منابع اطلاعاتی به ترتیب از منابع «کارشناسان جهاد کشاورزی، رادیو و «تلویزیون» استفاده نموده اند. نتایج به دست آمده در رابطه با سهم انواع مشاورین فنی کشاورزی در احیاء و توسعه باغات انگور یاقوتی نشان داد «مروجین کشاورزی» دارای بیشترین سهم بوده اند. یافته های استنباطی نشان داد بین متغیر احیاء و توسعه باغات انگور یاقوتی و متغیرهای «درآمد حاصل از تولید انگور» و «فاصله ی باغ تا محل فروش» و متغیر «فاصله باغ تا محل خرید نهاده» رابطه مثبت و معنی داری در سطح $P = 0.001$ وجود دارد. رابطه ی بین فعالیت های مشاورین فنی کشاورزی با متغیر وابسته «توسعه و احیاء باغات انگور یاقوتی» نشان داد بین فعالیت های (مددکاران ترویجی و ناظرین فنی باغبانی) و متغیر «توسعه و احیاء باغات انگور یاقوتی» در سطح ۰.۰۵ رابطه مثبت وجود دارد. بین فعالیت های (مروجین کشاورزی، سربازان سازندگی، مشاوران خصوصی، شرکت های خدمات مشاوره ای) و متغیر «توسعه و احیاء باغات انگور یاقوتی» در سطح معنی داری ۰.۰۱ رابطه مثبت مشاهده شد.

واژه های کلیدی: نقش- مشاورین فنی کشاورزی- احیاء و توسعه باغات- انگور یاقوتی(روچه)